

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Ioannis Cochläei De Actis Et Scriptis Martini Lvtheri Saxonis

Cochlaeus, Johannes

Parisiis, 1565

Acta & scripta Lutheri, Anno Domini M. D. XXXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29789

dati, quid vos adultores, in Defensorijs libellis, contra Ro. Pont. & diti. quod clarissime per propria Regis vestri verba, quæ protulit contra Lutherum olim (antequam vestris fuisset effascinated & excæcatus assentationibus) in libro vno de Sacramentis Ecclesiæ, & in Epistolis duabus (quarum vnam ad Duces Saxoniz, alteram ad ipsum Lutherum scripsit) reprobari, confutari ac redargui non possit? Ego hic, breuitatis gratia, ex tuo duntaxat libello, quem Orationem vocas, pauca referam, ex quibus intelligatis confusionem vestram maximam & c.

*Acta & scripta Lutheri,
Anno Domini
M. D. XXXVII.*

Romanus Pontifex Paulus III. indixit hoc anno Generale Concilium, Mantuzæ celebrandum, Ad quod Lutheranae quoque Principes vocauit. Quod ubi intellexerunt Lutherus & complices eius, variis machinationibus ac scriptis Concilij autoritatem impugnare cœperunt. Etenim Vuittenberge euulgauerunt XXX. propositiones, contra Concilia publice disputandas. Inter quas Duodecima sic habet. Ideo Concilium aut Episcopi congregati, errare possunt, & que bene sicut alij homines. Et Sequens hanc ita ait. Si autem non errent, hoc fit à casu,

30. propositiones Luth. contra Concilia.

*Contra va-
nam excusa-
tionem Luth.*

*Ridicula f-
gmenta Lu-
the.*

aut ex merito alicuius sancti ac boni viri, qui
inter eos est, aut etiam generalis Ecclesie &c.
His autem 30. propositionibus, opposuit Co-
chlæus 30. Testimonia, ex scripturis, ex legi-
bus, ex Canonibus & sanctis patribus, pro Con-
ciliorum autoritate: Quibus & LXX. propo-
sitiones adiunxit, eandem confirmantes. Scri-
psit & in eorum excusationem, Sinalcaldia da-
tam, quæ Quadruplici forma euulgabatur, par-
tim Latine partim Teuthonice. Multis namque
vanis querelis & cauillis, contra Bullam indi-
ctionis inuehentes, causam suam palliare que-
rebant: Tametsi verba illius nulli bono viro
displicere iure poterant. Sic enim ait ibi Pon-
tifex. Sperantes & cum Dei auxilio nobis pro-
mittentes, per hoc tam sanctum ac salutare re-
medium (Concilium videlicet) non solum om-
nes hæreses & errores ex agro Domini extir-
pandos, & Christiani populi mores corrigen-
dos: sed & vniuersalem pacem inter fideles co-
ponendam, & facta sub vexillo salutiferæ Cru-
cis contra infideles generali expeditione, regna
& terras nostras, ab illis occupatas: recuperan-
das, captiuosque innumerabiles liberandos, &
infideles ipso, ad sanctam religionem nostram,
fauente Domino, conuertendos. Vt sic vniuer-
so orbe, in vnum idemque ouile Domini coa-
lescente, in vera fide, spe & charitate, sobrie,
iuste & pie viuarur, & inde ab omnipotenti
Deo corona iustitiæ expectetur &c. At illi,
nihil horum attendentes, ludicris figmentis præoc-
cupabant

capabant populi aures, oculosq; & animos, ne
animaduertent eorū Laici, quid vtilitatis Bul
la proposuerit. Effingebant itaq; novos Pas
quillos, novas Beelzebub epistolas, fabulosas
legendas de Ioanne Chrystostomo, quas impu
tabant Concilio. Item, Quatuor epistolas Ioan
nis Hus, & libellū de Donatione Constantini
Magni, contra huiusmodi nugas & figmenta,
quæ Germanice fuerant diulgata. Breues iti
dē Germanice confutationes ædidi Cochleus,
vt ex iis populi viderent maligna eorū calum
nandi, ac per mendacia circūueniendi studia.

Traxerunt præterea in sectam suam Illustriss.
Ducē Saxonie Henricū, fratrem Ducis Georgij:
eius videlicet, quem tot iniuriis, molestiisq; &
calūniis, per varias malignitatis suæ machina
tiones vexauerat Lutherus. Aedebant novas or
dinationes Caremoniarū, nouos hinc inde Ca
techismos, etiā illi qui cū Laici essent, pastorale
animarum curam administrabant nouo ritu.

Per novos itaque Visitatores constituit Prin
ceps ille nouos articulos, quos Clericis iuxta
ac Laicis sui dominij indixit ac promulgauit.
Quosdam quidem generaliter ad omnes subdi
tos: Quosdam vero specialiter ad sacras Vir
gines, in oppido Fribergensi consistentes. In
quos sane articulos Cochleus paruum ædidi
Teuthonice libellum, quem inscripsit, Breuem
Glossam super nouos articulos Visitorum.
In quo sic habet exordium. Primum falsus est
Titulus & impudens mendacium. Air nanque

articulos istos cōformes esse sacrae scripturae, at
 q; Cōfessionī & Apologiae Augustanae: Quādo
 quidē neq; sacra scriptura, neq; Confessio &
 Apologia illa, interdicūt aut abrogant Missam,
 nec horas Canonicas. Scriptura quippe ait. Ab
 ortu & occasu magnū est nomē meū in gētib;
 & in omni loco sacrificatur & offertur nomini
 meo oblatio mūda. Itē, Septies in die laudē di-
 xi tibi. Itē, Media nocte surgebā, ad cōfiteādū ti-
 bi. Et Confessio illa sic habet. Falso acculantur
 Ecclesiae nostrae, quod Missam aboleāt &c. Item
 Apologia. Iterū (inquit) praefandū est, Nos nō
 abolere Missam, sed servare atq; asserere eā re-
 ligiose: sūt enim apud nos Missae singulis die-
 b⁹ Dominicis & Festis. Cōtra hęc autē statuunt
 isti articuli, ut Nobiles de cetero nō permittā;
 Plebanos & pastores suos vllam celebrare am-
 plius Missam. Prohibēt insuper pulsam ad Ave
 Maria: Vetāt canere Salve regina, Regina caeli:
 Interdicūt benedictiones aquae, salis, placenta-
 rū, herbarū, palmarū &c. Quod certe neq; Con-
 fessio, neq; Apologia facit: falsus igitur & men-
 dax est Titulus. Quoniam vero articuli isti ab
 iisce hominib⁹ cōstituti sunt, qui neq; Papalem,
 neq; Episcopalem habēt auctoritatem, sed lupi po-
 tius sunt rapaces, quā legitimi & Ecclesiasti-
 ci pastores: non possunt vllius hominis ligare
 aut astringere cōsciētā. Cōfutatur itaque & ab
 ipso eorū nouo Idolo Vuitenbergensi, Luth-
 rus nanq; in libello suo de saeculari potestate,
 reprobatur eos Principes velut insanos & peruet-
 sos,

qui in rebus fidei & Ecclesiæ, suis præsumunt subditis leges dare, præcipere ac prohibere. Hæc & id genus multa ibi Cochläus, contra novas illorū articulorū temeritates. Cūq; in Vratislavia, in præclara & præcipua Slesæ ciuitate Duo pastores huiusmodi, quorum vnus erat Laicus, alter sacerdos vxoratus & Diogenus: scripsit aduersus Laici Catechismū Cochläus breuē Germanicel libellū, cōtra eorū errores de Baptismo & Eucharistia. Vbi præmittit in præfatione hæc quæstionē, An scriptū esset vsq; in sacris literis, vel in patrum scriptis aut historiis, quod liceat Laico pastorale gerere officium: Sacramenta administrare populo, consecrare &c. aut sacerdoti, post susceptos sacros Ordines, vxorem ducere, atque etiā vna defuncta ducere alteram. Sed neuter illorū respondit, neque ad eam quæstionem, neque ad confutationem errorum, quos de Baptismo & de Eucharistia docebant: opibus interim & vulgi applausu secure fruētes.

*Contra Catechismum
D. Moibani.*

*Acta & Scripta Lutheri,
Anno Domini
M. D. XXXVIII.*

T Germani nostri, atque etiam exteræ *Comparatio*
Nationes cognoscerent clarius, quod *Ioannis Hues*
multo minus malus impiusque fuerit *ad Luth.*